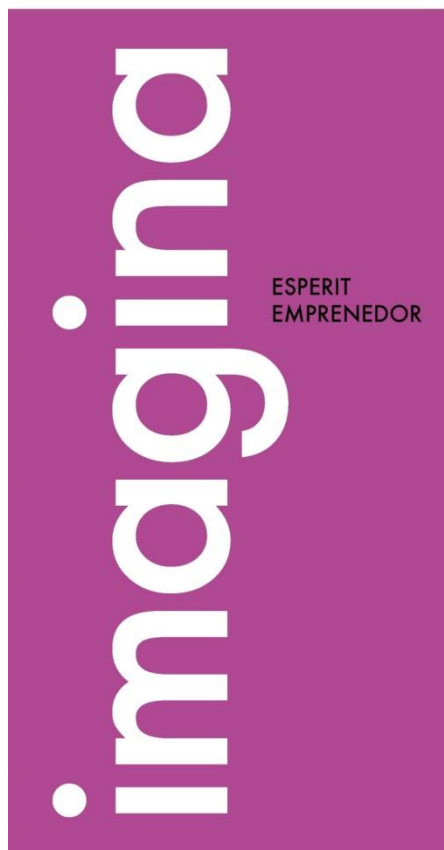

01. Dossier

Aplica la creativitat a la teva idea de negoci

En un món cada vegada més globalitzat i competitiu és necessari cercar la diferència i potenciar aquest valor afegit. Som a la transició entre l'economia del coneixement i l'economia de la creativitat.

Estàs en un moment clau del teu negoci. Aprèn a trencar barreres i hàbits que t'impedeixen accedir a noves i millors idees.

La economia del Coneixement tal com la coneixem està sent eclipsada per quelcom nou, digues-li economia de la Creativitat. Encara que moltes empreses i experts dirigeixen les seves estratègies a l'outsourcing d'enginyeria, les factories de software, la contabilitat i molts més serveis d'alt valor i d'alta tecnologia (sense mencionar el moviment de la fabricació a Àsia), moltes empreses estan evolucionant al següent nivell d'activitat econòmica.

Cada dia més, la nova competència central de les empreses és la creativitat, la part dreta del cervell al servei de les empreses intel·ligents com a eina per generar creixement d'alt valor.

El joc està canviant. Ja no és qüestió només de ciència o enginyeria. Parlem sobre creativitat, imaginació i sobre tot, d'innovació.

El coneixement s'està revelant com a una "commodity". Vivim en un món on s'ha institucionalitzat la imitació. Cada vegada es fa més fàcil el copiar productes o serveis nous i resulta més difícil donar una proposta de valor diferent i única.

Com diuen Riddestrale i Nordström a "Karaoke Capitalism", en un món de darwinisme econòmic, la supervivència es qüestió

de ser idoni i sexy: competir en els models i en els estats d'ànim i d'opinió.

En resum, la creativitat, com a competència en la recerca de la innovació, ha de convertir-se en un actiu fix i explotat de forma sistemàtica.

Continguts:

Creativitat i empresa	2
Barreres a la creativitat	3
Tècniques de creativitat	4
Referències	6

La creativitat es pot desenvolupar de forma individual o en equip.

Les tècniques que veurem en aquest seminari són només un inici que ens permetrà experimentar de primera mà el poder de evocar de forma conscient la teva creativitat. Malgrat això, construir un negoci creatiu va més enllà de utilitzar algunes tècniques de tant

en tant. La creativitat ha de formar part de la teva cultura d'empresa, amb la forma de interactuar i veure el món i com et relaciones amb els altres.

Com incorporar la creativitat a la pràctica del teu negoci

La creativitat ha estat sempre una habilitat empresarial important, però en una economia tan turbulenta com aquesta esdevé essencial. Les regles del joc canvien constantment. Els experts no poden decidir-se entre celebrar o portar dol pel nostre futur econòmic. Anem per un camí totalment nou sense senyals clars que ens il·luminin. Les realitats econòmiques actuals ens han situat més enllà del que coneixem. L'única manera d'aconseguir aquests reptes és construir una empresa creativament àgil que ens ajudarà a sobreviure i ens donarà una potent avantatge competitiva.

La creativitat no és un camp exclusiu d'una minoria amb talent. Tots som creatius. El problema és que la nostra creativitat ha estat atenuada per les normes socials, l'educació que hem rebut i la nostra experiència al llarg dels anys, però pot ser fomentada i despertada. Potser penses que no ets creatiu o creativa però no és veritat. La creativitat és un dret de naixement, és part d'allò que ens fa humans.

Com d'altres competències o habilitats que vulguis aprendre, ser més creatiu porta temps i esforç. Si vols ser-ho i establir una cultura creativa al teu negoci, hauries de familiaritzar-te amb la literatura sobre creativitat aplicada al negoci, aprendre com és el procés creatiu, conèixer les eines i tècniques que et poden ajudar a generar més idees, mirar com ho fan altres empreses excel·lents en aquest camp i les seves millors pràctiques, i sobre tot, implementar-la com una competència més dintre del teu negoci.

El resultat és una empresa vibrant, que no té problemes per adaptar-se a la constant dels canvis, que té el compromís d'uns empleats motivats i oportunitats més grans de tenir èxit.

L'objectiu d'aquest seminari és donar a conèixer les eines bàsiques per començar a practicar la creativitat en el context de l'empresa: com afrontar els problemes, com vèncer els bloqueigs que ens impedeixen ser creatius, com generar noves perspectives i idees. Els exercicis que farem de ben segur que us motivaran per continuar explorant la creativitat més enllà.

Quan utilitzis les tècniques de creativitat recorda dues normes fonamentals: crea associacions lliures amb la teva ment i no portis l'avaluació al teu procés fins que no acabis amb la generació d'idees. El judici és reactiu a allò que existeix i és un procés molt diferent al de generar idees. Jutjar massa aviat és una de les formes més comuns de matar la creativitat.

Objectius del seminari

Els emprenedors d'avui dia tenen una clara necessitat de diferenciar-se al mercat i donar solucions innovadores als cada vegada més exigents clients. Buscar la novetat i la innovació requereix trencar paradigmes actuals dels mercats i explotar la creativitat com a competència a tots els nivells.

Aquest seminari pretén donar les claus essencials per aprendre a trencar les barres i hàbits mentals que ens impedeixen accedir a les noves idees, així com introduir als participants en el pensament creatiu com a eina fonamental en la recerca d'una innovació sostenible.

El procés creatiu:

Com cal organitzar-se per ser creatiu de forma metòdica.

1. Preparació

Immersió en el problema. Es realitza l'esforç d'identificar la situació, recaptar dades i formular el problema o repte de forma clara i que es pugui entendre.

2. Incubació

En aquest període les idees s'instal·len i interactuen sota la consciència. Durant aquest temps es produiran les connexions inusuals. Inspiració.

3. Il·luminació

El moment del Eureka!. Les connexions han fet una associació que té sentit per nosaltres com a solució al nostre problema o repte.

4. Avaluació

Es decideix si val la pena fer atenció a una intuïció obtinguda a la fase anterior. Normalment definim criteris que marquen els límits d'una bona idea.

5. El·laboració

Les idees són normalment conceptes poc desenvolupats. La gran tasca ara consisteix en dotar-les de maduresa i forma. És la gran diferència entre ser imaginatiu (crear la idea dins teu) i ser creatiu (implementar-la).

6. Verificació

Finalment s'aplica la solució seleccionada i es procedeix a la retroalimentació respecte a allò que es buscava (soluciona això el meu problema?).

Components de la creativitat

La creativitat en un individu té 3 components: experiència, habilitats de pensament creatiu i motivació. El potencial creatiu surt de la tensió d'aquestes 3 forces.

Un bloqueig mental enllaça la informació al nostre cervell d'una forma que dificulta la seva restructuració posterior de forma creativa.

Barreres a la creativitat

Es fa referència a les idees "fora de la caixa" (out-of-the-box ideas) a aquelles idees que són més creatives, més inusuals i inesperades que les solucions típiques. Quan busquem idees creatives, esperem escapar de les restriccions dels mètodes lògics que utilitzem habitualment.

Per alguns, l'expressió "fora de la caixa" pot significar la visió d'escapar dels seus cubicles. Si has de contribuir amb idees "fora de la caixa", què hauries de fer de forma diferent? Com hauries de moure el teu pensament fora de la caixa mental en la que et trobes?

Primer, acceptem que hi ha idees que són, realment, idees dolentes. Pels propòsits de les sessions creatives, és necessari i beneficiós retardar el judici sobre les idees. Això no canvia el fet que hi ha idees pitjors que d'altres. Hi ha idees que estan fora de l'àmbit de la solució. En altres paraules, hi ha sempre una primera gran caixa que defineix quines idees no es poden acceptar mai, i és una caixa molt més gran que la que fem servir habitualment.

Hi ha quatre parets de la caixa de solucions de negoci: restriccions ètiques i morals, restriccions econòmiques, restriccions legals i regulatòries i finalment les lleis de la física. Si la idea cau fora d'aquests límits de la caixa podem dir de facto que la idea és dolenta.

Pots triar ignorar aquestes restriccions inicialment fins que puguis generar més informació (per exemple preguntant "i si fos possible vendre un producte per sota el seu preu de cost?") per estimular idees creatives.

Aquests últims límits no són les úniques parets que encapsen el nostre pensament. Malauradament, cadascun de nosaltres limita el seu pensament de moltes formes que probablement no identifiquem. Una de les millors formes de buscar solucions creatives és identificar quines altres parets té la nostra caixa. Ésser conscients d'allò que pot convertir-se en un bloqueig més endavant.

Una paret o barrera podria ser la promoció professional. Potser tens grans idees que tenen un risc elevat i que, per tant, no t'atreveixes a compartir per por a que pugui afectar la teva reputació o la teva carrera. Potser estàs més còmode en la seguretat del *status quo*.

Una altra paret podria ser el coneixement històric ("ja ho vam intentar fa 10 anys i no va funcionar..."). Aquest tipus d'informació pot ser molt útil però també molt perillosa ja que mata la creativitat. Potser la idea necessita madurar una mica més per deixar veure la seva viabilitat i respostes com aquesta trenquen el seu desenvolupament ja que s'abandonen.

Hauràs sentit parlar dels beneficis de tindre la ment neta (predisposició a considerar l'absurd) quan busquem la solució a un problema. En la mateixa línia està el que es coneix com la "maledicció de l'expert" (quan més saps sobre allò que no funciona, menys obert estàs a acceptar noves idees). La experiència és una cosa fantàstica, però pot limitar la nostra habilitat d'assabentar-nos de les coses que no coneixem i veure solucions potencials darrera preguntes a vegades simples.

Potser tens una cultura interna dominant. Mentre que la cultura d'empresa pot portar beneficis excel·lents en termes de generar equips cohesionats i incrementar la productivitat, pot tindre un efecte negatiu en el pensament creatiu si s'aplica amb rigidesa. Potser hi ha una expectació extraoficial sobre les característiques que totes les solucions posseiran. Per exemple, si la teva empresa ven productes, hi haurà una resistència a considerar idees sobre serveis o viceversa.

Trencar barreres:

Et donem una sèrie de consells per trencar barreres mentals

1. Exposat a diferents cultures

A través de l'exposició a diverses cultures i experiències podem crear noves perspectives que ens ajudin a trencar amb els bloqueigs culturals i veure múltiples aproximacions a un problema.

2. Aprèn de forma diferent

Primer de tot aprèn a desaprendre per reestructurar la teva visió bloquejada per l'experiència fortament arrelada. Després guanya coneixements multidisciplinars per fugir de les barreres associatives que com experts en un tema hem construït.

3. Inverteix els teus supòsits

Forçar un trencament de les teves barreres associatives significa dirigir la ment a través de camins inusuals. Una de les formes més efectives és la d'invertir allò que donem per sabut, quelcom que tenim per una creença. Forçarem la ment a veure la situació des d'una perspectiva totalment diferent.

4. Busca noves perspectives

Per què ens quedem sempre amb una única resposta o amb la primera idea que ens arriba? Això limita enormement la nostra capacitat per ser creatius. Es tracta d'alliberar completament la ment i escabullir-se de les cadenes imposades per les associacions.

5. Minimitza el teu pensament negatiu.

Tracta les idees com matèria primera. Abans de matar una idea pregunta't: Què hi ha de bo en ella?

Fora de la caixa

Aquest és un problema típic del pensament lateral. Com connectaries els nou punts de la figura amb quatre línies rectes sense aixecar el llapís del paper? I amb 3 línies? I amb 2? T'atreveixes amb 1? Es podria fer amb 0?

Una altra paret podria ser la dels objectius preexistents. Per estar segur, tenir una estratègia focalitzada pot millorar la productivitat i l'eficiència. Malgrat això, has sentit alguna vegada que una idea ha estat rebutjada perquè "no encaixa amb els nostres objectius actuals?". Les millors idees creatives són molt diferents del que s'espera i no agraden a les empreses precisament perquè les idees estan fora del pensament lineal definit pels objectius existents. Si una gran idea apareix, els objectius haurien de ser flexibles per acomodar el nou potencial.

Tots nosaltres hem d'admetre que la nostra voluntat per considerar idees està limitada per la por. Por de semblar un boig. Por d'estar equivocat. Por al fracàs. Això pot crear una terrible barrera per les idees radicals. Per què prendre riscos innecessaris si fins ara ho hem anat manegant tot amb relativa seguretat?

Probablement hi ha moltes més parets per la teva caixa que limiten el teu pensament. Potser estàs inhibit per la forma en que perceps la situació, la falta d'informació, paradigmes inapropiats, processos interns, la opinió dels teus companys o moltes altres limitacions. Aquests límits defineixen la capsa estàndard dintre de la qual sols treballar diàriament.

La propera vegada que busquis una idea fora de la caixa, considera quina limitació pots trencar. Si trobes una que no sigui una de les quatre parets fonamentals, llavors és artificial i hauria de ser rebutjada. Revisa el procés que utilitzes per avaluar idees. Estàs emfatitzant els criteris correctes? Potser no serem capaços de treure tots els obstacles i bloqueigs però expandir la teva caixa, encara que sigui una mica, pot fer molt per encoratjar el teu pensament creatiu. Quantes menys restriccions acceptis, més creatives seran les teves idees.

Darth Vader dirigeix una pluja d'idees per donar nom a l'arma més mortífera de l'Imperi

Generar alternatives i trencar paradigmes al meu negoci

Aprendrem com aplicar la creativitat a la nostra empresa a través d'aquesta pràctica on reforçarem els nostres coneixements sobre pensament creatiu i l'aplicarem a un negoci concret: un restaurant.

Per posar-nos en situació som l'equip gestor d'un restaurant. Hem realitzat el nostre pla d'empresa a Barcelona Activa però encara tenim uns reptes molt importants per resoldre: com plantejar el nostre negoci per donar una sèrie de serveis innovadors que ens diferenciïn de la resta de restaurants de Barcelona.

Per aconseguir aquesta fita ens hem proposat portar fins al límit la nostra capacitat creatiu i ens hem ajuntat per mirar de respondre a 3 objectius o reptes creatius:

1. Visió perifèrica del nostre negoci
2. Nous serveis innovadors que poguem incorporar al nostre negoci
3. Noves i innovadores formes de promocionar el nostre negoci

Preguntant-te repetides vegades per què pots anar pelant les capes de símptomes que poden guiar-te a la causa principal d'un problema o a un plantejament del problema que sigui fàcil d'atacar. Exemple:

La estàtua de Colom es fa mal bé.
Per què? Per l'ús de productes químics
Per què? Molts coloms defequen
Per què hi ha coloms? Mengen aranyes a l'estàtua
Per què hi ha aranyes? Mengen mosquits a l'estàtua
Per què hi ha mosquits? Atrets per la llum del monument
Solució: Il·luminar l'estàtua més tard

	Mapa mental	Brainstorming	Ideart
<p>En aquest exercici repassarem 3 de les tècniques de creativitat més interessants per posar en marxa la nostra imaginació a l'hora de generar idees.</p> <p>Un mapa mental és un diagrama que s'utilitza per generar, visualitzar, estructurar i classificar idees.</p> <p>La tècnica de brainstorming és potser la més coneguda i utilitzada al món empresarial. En el 80% de les ocasions s'executa malament portant a la frustració i la desconfiança. Aprendre com fer-la servir de forma correcta.</p> <p>Ideart és una tècnica que es basa principalment en la intuïció i la imaginació per fer analogies amb el nostre problema mitjançant la visualització d'imatges i obres d'art.</p>	<p>1 Es lliuren els materials de treball i s'expliquen les bases per el-laborar mapes mentals eficients</p> <p>2 En petits grups es preparen diferents mapes per analitzar diversos elements del negoci (aprovisionament, equipament, personal, serveis, etc.)</p> <p>3 Es posen en comú els mapes amb la resta del grup i es millora la consistència de les associacions</p>	<p>1 Es repassen els principis del brainstorming per que tothom tingui clar les regles del joc</p> <p>2 Amb la definició del problema assignem diversos rols als participants per poder generar molts punts de vista diferents</p> <p>3 Es procedeix a la pluja d'idees guiada pel facilitador. Les idees es van capturant de forma visible per a tothom</p>	<p>1 Es planteja el repte per aquesta tècnica i a continuació s'introdueix l'obra d'art que s'utilitzarà com a estimul per aquest sessió</p> <p>2 El facilitador captura totes les sensacions, paraules, imatges, metàfores, històries, etc que el quadre suggereix als participants</p> <p>3 S'encoratja als participants a forçar connexions entre el repte creatiu i el quadre (analogies)</p>

Tècniques de creativitat

El nostre cervell no està preparat per ser creatiu de forma senzilla. Això és perquè utilitza un sistema de classificació automàtic i subconscient basat en experiències passades: quan recull nova informació simplement la classifica i interpreta el que ha experimentat o vist anteriorment.

Aquest sistema és molt efectiu i ens permet processar gran quantitat d'informació de forma ràpida. Però també limita la nostra visió del món amb realitats passades i presents.

Per trencar aquesta manera de pensar tan limitadora, hem de "distreure" la nostra ment amb estímuls que ens ajudin a saltar les barreres i normes que limiten el nostre model de la realitat. És el que hem anomenat anteriorment saltar "fora de la caixa".

S'han ideat centenars de tècniques per saltar "fora de la caixa". Podem classificar totes aquestes tècniques de creativitat en quatre àrees o categories. Una vegada entès el principi bàsic que les defineix no serà difícil dissenyar noves tècniques que s'ajustin de forma més exacta al repte que es persegueix.

Re-expressió

Trobar alternatives a l'hora de descriure o experimentar un tema o problema

- Re-expressió amb paraules alternatives
- Re-expressar utilitzant diferents sentits
- Re-expressar des de perspectives diferents

Mons relacionats

Recerca d'altres àrees on es pot observar un repte o benefici similar

Connexions a l'atzar

Realitzar connexions deliberades entre el problema i altres elements a l'atzar

Revolució

Identificar i trencar les regles i supòsits que utilitzem normalment

A continuació farem un breu resum de les tres tècniques que veurem a aquest seminari: mapes mentals (re-expressió), brainstorming (revolució) i Ideart (mons relacionats)

Mapes Mentals

El mapa mental és una tècnica creada per Tony Buzan, investigador al camp de la intel·ligència i president de la Brain Foundation.

La importància dels mapes mentals radica en que són una expressió d'una forma de pensament: el pensament irradiant. El mapa mental és una tècnica gràfica que permet accedir al potencial del cervell.

A més, és una tècnica d'usos múltiples. La seva principal aplicació al procés creatiu és l'exploració del problema i la generació d'idees. En l'exploració del problema és recomanable el seu ús per generar diferents perspectives del mateix.

Els mapes mentals es poden millorar i enriquir amb colors, imatges, còdics i dimensions que els afegeixen interès, bellesa i individualitat.

Els conceptes fonamentals són:

- Organització
- Paraules clau
- Associació
- Agupament
- Memòria virtual
- Enfoc: un únic centre
- Participació conscient

Brainstorming

El brainstorming o pluja d'idees és una eina de plantejament que es sol utilitzar per obtenir idees a partir de la creativitat d'un grup per resoldre problemes.

El brainstorming funciona focalitzant un problema i després deixant emergir deliberadament i sense un ordre preestablert el màxim nombre de solucions originals que sigui possible, portant-les tan lluny com sigui possible.

El fonament del brainstorming és la generació de moltes idees, de forma individual o en grup, evitant avaluacions immediates: la investigació científica ha demostrat que aquest principi és altament productiu tant en l'esforç individual com al treball de grup.

Les regles bàsiques de qualsevol sessió de brainstorming són les següents:

1. Contenir i aplaçar el judici i la crítica sobre les idees.
2. Estimular les idees salvatges
3. La quantitat produeix la qualitat
4. Construir sobre les idees dels altres
5. Cada persona i cada idea tenen el mateix valor

El brainstorming és la tècnica de creativitat més utilitzada arreu del món. Malgrat això, en molts dels casos no s'utilitza de forma eficient perquè no es tenen en compte aquestes regles de forma estricta.

A continuació donarem alguns consells que, afegits a les regles bàsiques, milloraran la seva execució:

- Tria un registrador que reculli les idees que els participants vagin generant
- Organitza el caos. Algú ha de realitzar la tasca de facilitador o moderador, permetent que tot el món pugui parlar, estimulants als participants a construir

sobre les idees que han anat sorgint i recordant les normes bàsiques al grup, com la de no avaluar les idees al procés de generació

- Fes la sessió relaxada i divertida
- Limita la sessió de pluja d'idees a no més de 30 minuts
- Registra les idees de la sessió i distribueix-les posteriorment als assistents per la seva incubació
- Construeix i avalua les idees que han sorgit a la sessió
- Basa la selecció de participants en la diversitat (sexe, edat, experiència, cultura). Això enriquirà la sessió amb moltes formes de pensar diferents
- Es bó combinar participants amb un alt nivell de coneixement del problema o repte amb d'altres que no tenen aquesta informació. Això permetrà introduir arguments i idees fresques
- Apunta totes les idees que vagin sortint a la sessió en fulls grans o post-its. És important que tothom pugui veure que les seves aportacions són recollides. A més facilita la connexió d'idees per creació de noves
- Una variant del brainstorming s'anomena brainwriting. Enlloc de comentar en veu alta les idees, els participants les escriuen en un paper. A continuació, els participants s'intercanvien els papers i intenten millorar i construir sobre les idees dels altres.

Ideart

Tècnica creada l'any 2000 per Franc Ponti, professor d'EADA que utilitza estímuls visuals, habitualment pintures.

Després de definir el problema i davant el focus creatiu creat, es tria de manera intuïtiva una pintura que pugui generar analogies i associacions.

En primer lloc es tracta de descobrir el quadre i "jugar" amb els conceptes que es puguin derivar d'aquesta (construir històries, detectar aspectes ocults, fabular, fer comparacions, etc.).

Posteriorment, i com pas fonamental en la tècnica, es tractarà de "forçar" connexions entre el focus creatiu i la pintura. En aquest moment juga un paper molt important la capacitat analògica dels usuaris de la tècnica, que hauran d'utilitzar frases i moviments creatius del tipus:

"Això s'assembla al nostre problema en que..."

"Aquest aspecte del quadre o dibuix està relacionat amb..."

"I si féssim com...?"

"El nostre producte nou és com...perquè..."

Webs d'interès

www.neuronilla.com
Resum de varies tècniques de creativitat

<http://del.icio.us/buenaidea/creatividad>
Compil·lació d'articles, tècniques i informació relacionada amb la creativitat

www.innovaforum.com
Més tècniques de creativitat

www.mycoted.com
Informació sobre creativitat a l'estil Wikipedia

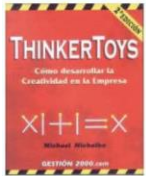
www.englishcom.com.mx/creatividadempresa/articulos-de-creatividad.html
Articles de creativitat i empresa

www.edwdebono.com
Web del Dr. Edward de Bono, autoritat mundial en el camp del pensament creatiu

Referències: Llibres d'interès

Thinker Toys

Michael Michalko. Ed. Gestión 2000 (1991)

Michael Michalko és un guru de la creativitat, especialitzar en liderar tallers de pensament creatiu, seminaris per fomentar la creativitat i think tanks. En aquest llibre, presenta dotzenes d'eines sobradament provades i que es poden utilitzar immediatament per la generació d'idees i l'estimulació de la creativitat, a més d'introduir unes 100 tècniques de creativitat que es poden aplicar a problemes, oportunitats i situacions. Els principis i metodologies inclouen una ampla varietat d'opcions desenvolupades per Michael Michalko i les estratègies per adaptar-les més fàcilment a necessitats més específiques.

Creatividad e Innovación en empresas y organizaciones

Andrés Fernández Romero. Ed. Díaz de Santos (2005)

El llibre, a més d'explicar una sèrie de principis i d'idees amb el concepte de la creativitat, presenta una metodologia per la resolució creativa de problemes i ofereix una sèrie de tècniques, fins a 60, per abordar els problemes amb mentalitat creativa. Algunes d'aquestes tècniques són conegudes i s'utilitzen amb freqüència. Altres són completament noves i el seu ús té una gran eficàcia.

El llibre presenta per a cada tècnica una descripció de les circumstàncies en les que es pot utilitzar, un procés d'aplicació molt concret i uns consells sempre útils derivats de l'experiència de la seva aplicació.

Passió per innovar

Franç Pontí/Xavier Ferràs. Ed. Granica (2006)

Què tenen en comú Ferran Adrià, Peter Gabriel, Jack Welch o Miquel Barce-

lò? Què caracteritza les persones creatives? Quins trets comparteixen reconegudes empreses innovadores com el Cirque du Soleil, 3M, Google o Harry Potter? Què en podem aprendre? Passió per innovar dona resposta a molts interrogants. Permet conèixer el perfil de competències de les persones creatives (i, a través d'un divertit qüestionari, analitzar i potenciar les pròpies), desenvolupar estratègies de creativitat (el model Think), aprendre a treballar creativament en equip, analitzar com funcionen les empreses innovadores i comprendre les principals macro tendències que configuraran els mercats de futur.

Los secretos de los genios de la creatividad

Michael Michalko. Ed. Gestión 2000 (1998)

Complement perfecte per Thinker Toys. Michal Michalko analitza més d'un centenar de grans pensadors, desde Da Vinci a Walt Disney, Picasso, Dalí, Edison, Darwin...

Amb els seus mètodes exposats podem revolucionar la perspectiva des de la qual afrontem els problemes per trobar solucions realment innovadores.

A més a més...

El pensament creatiu

Edward de Bono
Ed. Paidós Plural (1994)
Introducció al pensament creatiu per part del guru mundial de creativitat Dr. Edward de Bono.

Marketing lateral

Philip Koetler/Fernando Trias de Bes
Ed. Pearson Prentice Hall (2004)
Interessant tècnica creativa per generar nous productes i mercats.

Seis sombreros para pensar

Edward de Bono
Ed. Granica (1999)
Metodologia per aprendre a pensar i

redirigir el pensament de forma creativa per millorar la comunicació i la presa de decisions

Per a més informació:
BUENAIDEA
Creatividad & Innovación

C/València 314 5º 1º
08009, Barcelona
Tel.: 93 476 5392
Fax: 93 457 7865

info@buenaidea.es
www.buenaidea.es

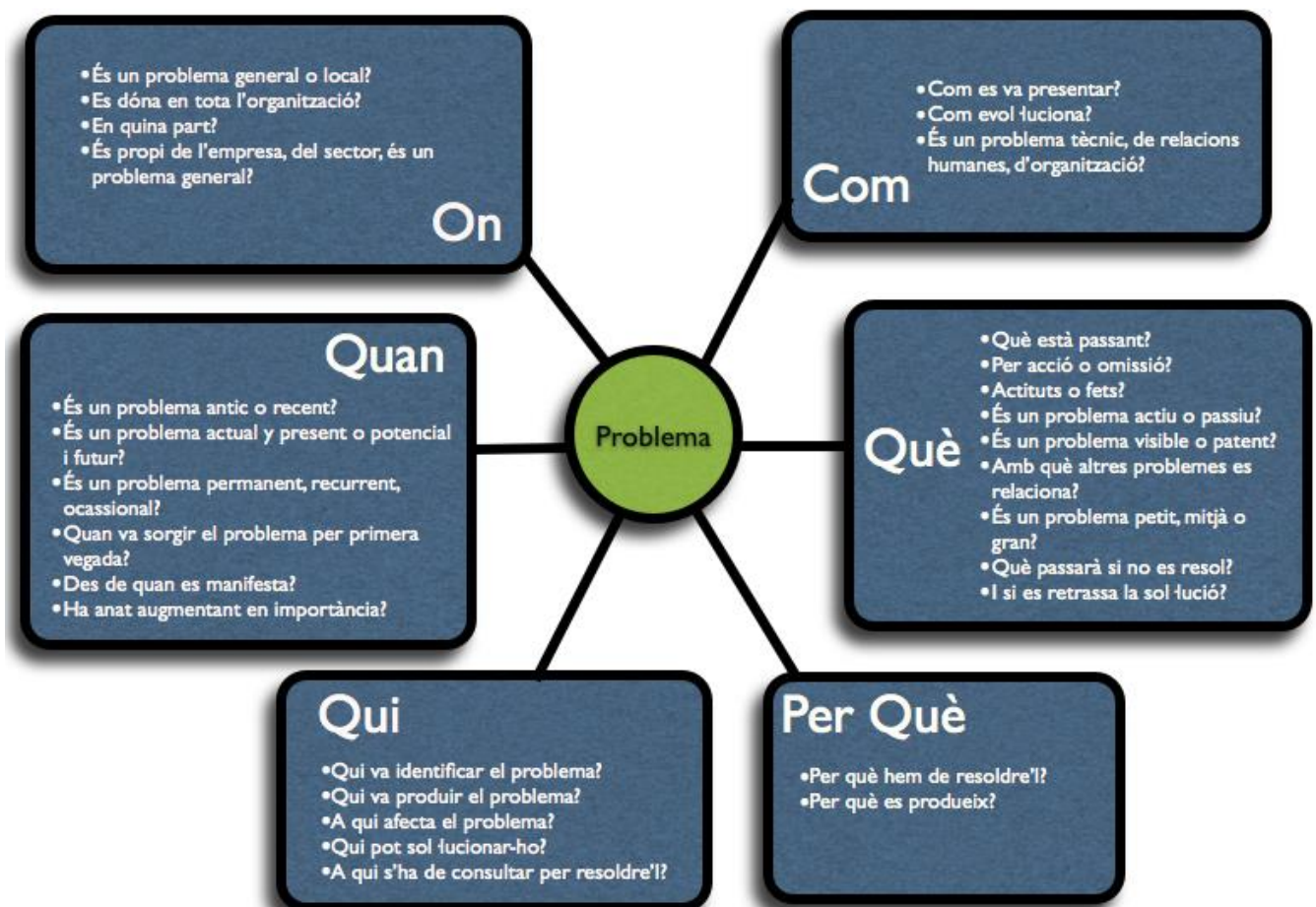
02. Plantilla Procés Creatiu

Plantejament del Problema	Què cal fer	Eines
Entendre el repte o problema implica investigar-ne un objectiu, oportunitat o repte, i clarificar, formular o enfocar el teu pensament per concretar la direcció principal de la generació d'idees.	<ul style="list-style-type: none">Analitza el problema o repte pregunta't que, com, qui, quan, on, per què.Pregunta't diverses vegades Per què. Mira el teu problema des de totes les perspectives possibles.Reformula el problema/repteRedefineix el teu problema o repte en la forma: "Com podríem...?"	<ul style="list-style-type: none">Mapes mentals5 PerquesQuè/Com/Quan/Qui/On/Per quèDiagrama Causa-EfecteObserva els usuaris
Generació d'idees	Què cal fer	Eines
Aquesta fase és una exploració oberta d'idees. És convenient que s'aparqui qualsevol judici o opinió sobre les noves idees i es fomenti la creativitat per obtenir el major nombre d'idees possible.	<ul style="list-style-type: none">No avaluïs cap idea a aquesta faseTrenca tots els supòsitsApunta totes les idees per molt boges que et semblinUtilitza la lliure associació per crear noves perspectivesLa quantitat genera qualitatConfia en la incubació. Torna al problema passats uns dies.	<ul style="list-style-type: none">BrainstormingIDEARTTrencar supòsitsSCAMMPERAnàlisi Morfològic
Plantejament del Problema	Què cal fer	Eines
De la divergència (generació d'idees) passem a la convergència (selecció). Identifica aquelles idees amb el suficient potencial per desenvolupar-se.	<ul style="list-style-type: none">Defineix criteris de selecció o avaluacióAssegura't que són criteris alineats amb els teus objectiusElimina les idees repetidesElimina les idees que no responen al repteAgrupa les idees que formen part d'altres ideesPuntua o filtra les idees resultants segons els criteris acordats	<ul style="list-style-type: none">Criteris de seleccióMatriu d'avaluacióPMI (Plus, Minus, Interesting)Brainstorming InversMetaplan

Plantejament del problema

La llista següent de preguntes és un mètode analític que et pot ajudar a realitzar un anàlisi dimensional de qualsevol problema o oportunitat. Està dissenyat per clarificar i explorar les dimensions i límits dels problemes i reptes a través de les sis preguntes essencials: **què, qui, quan, com, per què, com**.

Utilitza aquest mapa mental per descomposar cadascuna de les sis preguntes en conceptes propis del problema i de l'empresa. Escribeu les teves respostes successivament i avalua les implicacions d'aquestes en la resolució del problema. Finalment selecciona aquelles àrees més importants i més aplicables al problema per a una anàlisi més profund.

Després de realitzar aquest anàlisi del problema ja pots reformular-ho de forma que puguis enfocar tota l'energia creativa en la direcció correcta. Podem fer servir varies fórmules:

- Com podríem....?
- De quina manera podríem...?

Generació d'idees

La següent llista de preguntes et pot ser molt útil a l'hora de estimular noves idees i noves visions del problema o oportunitat. Provenen de la tècnica SCAMMPER i les resumim en la següent taula.

S Substituir	Què es pot substituir? Què passa si canvio això per allò altre i veig que passa? Com puc substituir el lloc, el temps, material, persones,...? Puc canviar les regles? Què més? Qui més?...
C Combinar	Què idees es poden combinar? Podem combinar propòsits? Què materials, característiques, processos, persones, productes, components puc combinar? On puc trobar sinèrgies?
A Adaptar	Què altra cosa és com això? Que altra idea suggereix? Què podria copiar? En què contextos diferents puc col·locar el meu concepte?
M Modificar	Com el podem alterar per millorar-ho? Es pot modificar? Hi ha alguna peculiaritat? Canviar el significar, color, el moviment, el so, l'olor, la forma, la mida?
M Magnificar	Què podem fer més gran, ampliar o estendre? Què podem exagerar? Que podem sobredimensionar? Què podem afegir? Característiques addicionals? Que pot donar valor afegit? El podem duplicar? Com el podríem portar a un extrem absolut?
P Posar en altres usos	Què altre mercat podria utilitzar aquest producte o servei? Qui o què més podria utilitzar-ho? Per a què més es podria fer servir? Hi ha noves formes de fer-ho servir tal com és, tal i com està? Què altres usos té si el modifiquem? Què més es podria fer a partir d'això?
E Eliminar	Què passaria si elimino un component o una part? Com podria aconseguir el mateix d'una forma diferent? Què passaria si fos més petit? Què hauria d'eliminar? El tindria que dividir? Trossejar? Separar en parts diferents? Reduir? Fer més eficient?
R Reordenar / Invertir	I si el faig al revés? I si invertim l'ordre en que es fa o s'utilitza? Com podria aconseguir l'efecte contrari? Considerar-ho retrospectivament? Invertir els papers? Fer allò que no s'espera?

Fes-te preguntes SCAMMPER sobre el teu problema, repte, oportunitat, producte o servei i mira que noves idees emergeixen!

Avaluació i desenvolupament d'idees

Enumera (mínim) 3 criteris d'avaluació per les teves idees (per exemple Novetat, Dificultat tècnica, Probabilitat d'èxit, Recursos necessaris, etc.). Assegura't que són criteris clars i inequívocs, que mesuren les coses adequades i que ho fan en positiu. Si creus que hi ha criteris més importants que altres dóna un pes a cadascun segons la seva rellevància. Llista les teves idees a una taula com la d'abaix, i per cada criteri, puntua de 1 a 5 segons el grau de cada idea.

La puntuació total (tenint en compte els pesos de cada criteri) et servirà per ordenar i prioritzar les idees.

Criteris d'avaluació

C1: _____

C2: _____

C3: _____

Idea	C1	C2	C3	TOTAL

Un cop seleccionades les millors idees ens hem de preguntar:

01. Posem en marxa la solució escollida? Què pot passar?
02. Un cop desenvolupada, ha donat resultat la solució adoptada?

Si la solució adoptada no ha resolt el problema, s'han de realitzar adaptacions i ajustos, o reiniciar el procés per tractar de trobar la millor solució (re-definint el problema/repte, per exemple).

03. Qüestionari d'orientació sobre creativitat personal ¹

01. Al prendre decisions, m'agrada combinar la intuïció (el sisè sentit) amb la raó.

1 2 3 4 5

02. Gaudeixo amb la meva feina. Sento una motivació especial per tot el que faig.

1 2 3 4 5

03. Soc una persona creativa

1 2 3 4 5

04. M'agrada implementar les coses i conec sistemes i metodologies de treball per convertir coses abstractes en fets concrets.

1 2 3 4 5

05. M'agrada córrer riscos.

1 2 3 4 5

06. Tinc converses amb mi mateix molt sovint.

1 2 3 4 5

07. Soc quelcom més creatiu que la gent que em rodeja.

1 2 3 4 5

08. Tinc facilitat per detectar els problemes del meu entorn.

1 2 3 4 5

09. M'agrada donar-li voltes a les coses.

1 2 3 4 5

10. Em porto bé amb els nens. M'agrada compartir els seus jocs i la seva forma de veure la vida.

1 2 3 4 5

11. Sé com funciona una sessió creativa amb pluja d'idees i crec que podria dirigir-la perfectament.

1 2 3 4 5

¹ Aquest qüestionari d'orientació sobre creativitat personal ha estat extret del llibre "Passió per innovar" de Franc Ponti i Xavier Ferràs, ed. Granica (2006).

12. A l'escola, a casa, o a la feina sempre he estat considerat una persona creativa.
- 1 2 3 4 5
13. M'encanta viatjar i observar costums i formes de viure diferents a les nostres.
- 1 2 3 4 5
14. M'agrada aprendre coses sobre temes diversos, més enllà de la meva feina quotidiana
- 1 2 3 4 5
15. He aconseguit resoldre problemes amb cert èxit.
- 1 2 3 4 5
16. Soc conscient dels meus punts dèbils i punt forts.
- 1 2 3 4 5
17. M'agrada pensar més enllà del que està establert, trencar les normes.
- 1 2 3 4 5
18. Tinc facilitat per expressar les meves idees de forma gràfica, a través de dibuixos, esquemes o mapes mentals.
- 1 2 3 4 5
19. Soc una persona pràctica, que gaudeix veient resultats concrets.
- 1 2 3 4 5
20. Crec que em conec bé a mi mateix/a
- 1 2 3 4 5
21. Soc capaç de transformar una idea absurda en quelcom que tingui sentit.
- 1 2 3 4 5
22. Intento sempre anar pels camins menys transitats, no m'agrada fer el que tothom fa.
- 1 2 3 4 5
23. Em considero un/a bon líder
- 1 2 3 4 5
24. Recordo bé els meus somnis i a vegades es converteixen en una bona font d'inspiració.
- 1 2 3 4 5
25. Soc capaç d'explicar amb claredat el meu món interior, fer-ho més intel·ligible per mi (en ocasions) comunicar-lo als demés.

1 2 3 4 5

26. Tinc facilitat per definir clarament un objectiu i començar a treballar en ell.

1 2 3 4 5

27. De tant en tant, utilitzo tècniques creatives per generar idees sobre un tema del meu interès.

1 2 3 4 5

28. Quan tinc una idea clara, em resulta fàcil convèncer al demés, transmetre aquesta convicció i arrossegar-los a l'acció.

1 2 3 4 5

29. M'agrada experimentar coses noves, encara que no sàpiga si estic en el bon camí o no.

1 2 3 4 5

30. Si quelcom no surt bé soc capaç de recuperar-me anímicament en molt poc temps.

1 2 3 4 5

31. M'agrada resoldre els meus problemes i/o generar idees noves inspirant-me en estímuls que no tenen res a veure amb el que estic fent.

1 2 3 4 5

32. A vegades, o sovint, després de pensar les coses deliberadament, sorgeix de sobte la solució o la resposta a allò que estava buscant.

1 2 3 4 5

33. M'encanta tindre moltes idees alternatives. No em conformo amb la primera que m'arriba al cap.

1 2 3 4 5

34. He llegit algun llibre de tècniques de creativitat.

1 2 3 4 5

35. M'encanta apassionar als demés i aconseguir que desfruitin com jo amb les idees i els projectes.

1 2 3 4 5

36. M'agrada ser provocador/a en els meus plantejaments, encara que al final sempre acabi imposant-se la lògica.

1 2 3 4 5

37. Tinc facilitat per convertir els meus problemes en frases o fórmules que permetin treballar amb més eficàcia i concreció.

1 2 3 4 5

38. M'atreuen les coses estranyes, poc accessibles, ocultes, ambigües...

1 2 3 4 5

39. Quan genero idees per qualsevol cosa, no m'importa si apareixen coses boges, irrealitzables o absurdes.

1 2 3 4 5

40. Soc conscient de fins on puc arribar, conec bé les meves capacitats i les meves limitacions a nivell personal i professional.

1 2 3 4 5

41. Tinc sempre molta energia i dinamisme i estic sempre ficat en projectes que m'il·lusionen.

1 2 3 4 5

42. M'encanta desgranar les coses, veure com són per dintre, analitzar-les, descobrir com funcionen...

1 2 3 4 5

43. Moltes vegades sento que la solució a un problema passa pel meu interior, de forma emocional, i que gràcies a aquesta sensació soc capaç de prendre decisions.

1 2 3 4 5

44. M'encanta participar en equips de treball i buscar conjuntament idees per qualsevol tema d'interès comú.

1 2 3 4 5

45. Acostumo a fer coses que no he fet mai anteriorment.

1 2 3 4 5

Avaluació

Anota la xifra obtinguda en les preguntes que t'indica i suma les puntuacions:

Competències de la persona creativa	Puntuacions preguntes	Total
	3 =	
Tenir la creença de ser creatiu	7 =	
	12 =	
	16 =	
Autoconeixement	20 =	
	40 =	
	6 =	
Introspecció i mon interior	24 =	
	25 =	
	2 =	
Automotivació	30 =	
	41 =	
	13 =	
Curiositat mental	14 =	
	42 =	
	21 =	
Pensament lògic + pensament lateral	31 =	
	36 =	
	1 =	
Intuïció + raó	32 =	
	43 =	
Facilitat per la formulació de problemes i concreció de focus creatius	8 =	
	26 =	
	37 =	
	9 =	
Recerca constant d'idees	33 =	
	44 =	
	17 =	
Actitud transgressora	22 =	
	38 =	
	5 =	
Actitud aventurera	29 =	
	45 =	
	23 =	
Lideratge creatiu	28 =	
	35 =	

Competències de la persona creativa	Puntuacions preguntes	Total
Pensament ingenu	10 =	
	18 =	
	39 =	
Coneixement de mètodes creatius	11 =	
	27 =	
	34 =	
Coneixement de processos d'innovació	4 =	
	15 =	
	19 =	
Totals		

Puntuacions

Com avaluar la creativitat i a la mateixa vegada detectar les fortaleeses i punts de millora? Qualsevol resultat en cada una de les competències inferior a 9 significa que hi ha la possibilitat de millorar significativament.

El total absolut indica la puntuació general que podem valorar segons la següent escala:

- **45-90:** molt baixa creativitat personal
- **90-115:** nivell mig baix de creativitat
- **135:** nivell mig
- **135-180:** nivell mig alt de creativitat
- **180-225:** nivell alt de creativitat personal

Barcelona Activa

L'agència de desenvolupament econòmic i local de
l'Ajuntament de Barcelona

**Aplica la creativitat a
la teva idea de negoci**

fernando.ozores@buenaidea.es

La nostra missió

Impulsar la política econòmica i el desenvolupament local per promoure la millora de la qualitat de vida de les ciutadanes i ciutadans de Barcelona a través del foment de l'ocupació, l'impuls de l'emprenedoria i el suport a les empreses, responnent a les diferents necessitats de les persones en el seu territori i des de la perspectiva de l'economia plural, que inclou, entre altres l'economia cooperativa, social i solidària.

Potenciar l'empoderament de la ciutadania i el reequilibri entre territoris per assolir un model just de desenvolupament econòmic, així com de creació, manteniment i repartiment de l'ocupació.

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Què fem?

Acompanyem a la ciutadania durant tot el procés de recerca de feina

bcn.cat/treball

Donem suport a les persones emprenedores per fer realitat la seva idea de negoci, sigui de forma col·lectiva, comunitària o individual

bcn.cat/emprenedoria

I tot això ho fem en clau de territori, incloent la perspectiva de gènere i la diversitat des d'una visió d'economia plural

Ajudem les empreses i organitzacions a créixer, connectar-se amb l'ecosistema i consolidar-se amb models socialment responsables

bcn.cat/business

Oferim formació tecnològica a les persones que cerquen feina, emprenedores i professionals

bcn.cat/cibernarium

bcn.cat/barcelonactiva

3

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Equipaments al servei de la ciutat

bcn.cat/barcelonactiva

4

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Barcelona Activa, molt present als barris

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Barcelona

Barcelona Activa

<http://www.blueoceanstrategy.com/>

Pág 7

Barcelona

Barcelona Activa

<http://www.sethgodin.com/purple/>

Pág 8

Barce

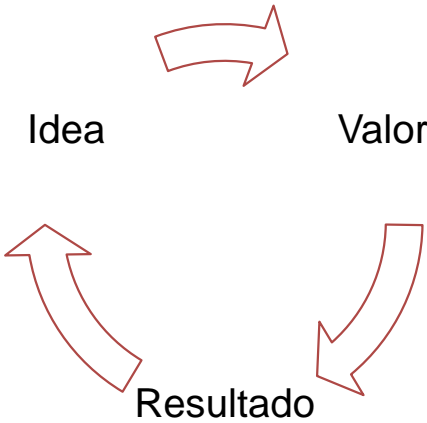
Barcelona Activa

<http://jonasridderstrale.com/Karaoke-Capitalism.htm>

Pàg 9

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Innovar con éxito

Idea

Valor

Resultado

Barcelona Activa

<http://infonomia.com/>

Pàg 10

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Desarrollo de la creatividad

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

El pensamiento creativo

Pensamiento analítico

Pensamiento lateral

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

El pensamiento creativo

Planteamiento del reto

Generación de ideas

Evaluación y verificación

Pàg 13

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

El pensamiento creativo

Pàg 14

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

6 principios para desarrollar la creatividad

- Evita el juicio crítico durante la generación de ideas

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

6 principios para desarrollar la creatividad

- Evita el juicio crítico durante la generación de ideas
- Pon a prueba los supuestos

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

6 principios para desarrollar la creatividad

- Evita el juicio crítico durante la generación de ideas
- Pon a prueba los supuestos
- **Evita el pensamiento modelizado**

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

6 principios para desarrollar la creatividad

- Evita el juicio crítico durante la generación de ideas
- Pon a prueba los supuestos
- Evita el pensamiento modelizado
- **Crea nuevas perspectivas**

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

6 principios para desarrollar la creatividad

- Evita el juicio crítico durante la generación de ideas
- Pon a prueba los supuestos
- Evita el pensamiento modelizado
- Crea nuevas perspectivas
- **Minimiza el pensamiento negativo**

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

6 principios para desarrollar la creatividad

- Evita el juicio crítico durante la generación de ideas
- Pon a prueba los supuestos
- Evita el pensamiento modelizado
- Crea nuevas perspectivas
- Minimiza el pensamiento negativo
- **Asume el riesgo**

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Bloqueos creativos

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

HAY ÁRBOLES EN LA LA SELVA

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Bloqueos perceptivos

- Obstáculos que restringen nuestra capacidad para percibir el problema (p.ej. estereotipos)
- Dificultad para aislar el problema
- Limitar en exceso la zona del problema, establecer demasiadas restricciones
- No ver el problema desde varios puntos de vista
- Saturación por cantidad de información

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Bloqueos emocionales

- Temor al riesgo y al fracaso
- Obsesión por el orden, horror al caos
- Poca habilidad para incubar ideas
- Falta de motivación
- Entusiasmo excesivo
- Resistencia al cambio

Pàg 25

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Pàg 26

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Bloqueos culturales

- La educación recibida
- Falta de sentido del humor
- Identificación con el comportamiento infantil
- Razón vs intuición
- ¿Sólo existe una respuesta correcta?

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

El proceso creativo

Planteamiento del reto

Generación de ideas

Evaluación y verificación

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Pàg 29

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Observación de personas

IDEO

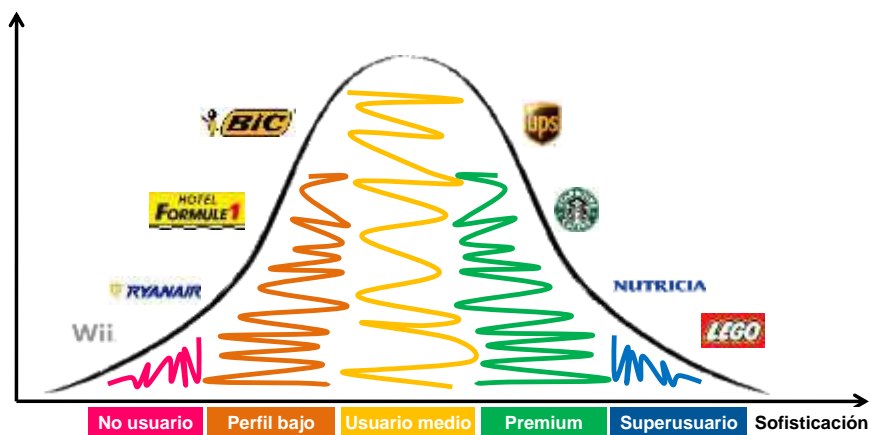

Pàg 30

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Observación de personas

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

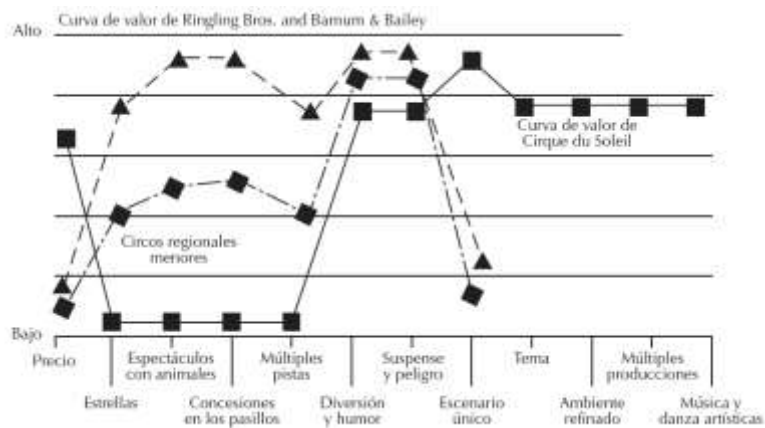
Observación del mercado

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Observación del mercado

Pág 33

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

El proceso creativo

Planteamiento del reto

Generación de ideas

Evaluación y verificación

Pág 34

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Brainstorming

- Fuera juicios y prejuicios!
- Las ideas locas son bienvenidas
- Buscamos la cantidad de ideas
- Buscamos la combinación de ideas
- Una conversación a la vez (por favor)
- El post-it es nuestro amigo
- El rotulador es el amigo del post-it
- Pasarlos bien!!!
- Buscamos el "efecto Dr. Muerte"

Pàg 35

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

El proceso creativo

Planteamiento del reto

Generación de ideas

Evaluación y verificación

Pàg 36

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

La evaluación de ideas

- Es una fase de toma de decisiones
- Implica asumir riesgos
- Requiere mayor dosis de pensamiento analítico
- Existen herramientas que nos ayudan a tomar mejores decisiones
- Hay que utilizarlas para generar diálogo y escuchar opiniones

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Matriz de evaluación

Ideas	Criterio 1	Criterio 2	Criterio 3	Total
1				
2				
3				
4				
5				

Barcelona Activa, l'agència de desenvolupament econòmic i local de l'Ajuntament de Barcelona

Innovar con éxito

- **La necesidad**

Describe el público objetivo

- Problemas, miedos, etc.
- Deseos, expectativas, etc.

- **La solución**

Describe cómo se resuelve lo anterior

- **Los beneficios**

Describe las ventajas que ofrece la solución

- **La competencia**

Compara la solución con las propuestas en el mercado

